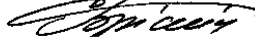

ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні кафедри
теорії спорту та фізичної культури
від 19.08.24 р. протокол № 1

Зав. каф Бріскін Ю. А.

**Теми та короткий зміст семінарських занять
з дисципліни «Професійний спорт»
для студентів VI курсу ФКіС та VII курсу ФП та ЗО**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Економічна ефективність систем змагань.	2	-
2	Системи змагань у найбільш популярних та економічно ефективних професійних лігах з командних ігрових видів спорту Північної Америки.	2	-
3	Системи змагань у командних ігрових видах професійного спорту на світовому, європейському та національних рівнях.	2	4
4	Системи змагань в індивідуальних та індивідуально-командних видах професійного і комерціалізованого спорту.	2	-
5	Відбір новачків до елітних ліг північноамериканського професійного спорту.	2	-
6	Організаційно-методичні аспекти процедури відбору гравців у командних видах елітних ліг північноамериканського професійного спорту.	2	-
7	Організаційно-методичні аспекти процедури відбору гравців у командних видах професійного спорту в Європі.	2	2
8	Організаційно-методичні аспекти відбору спортсменів в індивідуальних та індивідуально-командних видах професійного спорту	2	-
9	Системи підготовки гравців у командних ігрових видах професійного спорту.	2	2
10	Системи підготовки спортсменів в індивідуальних та індивідуально-командних видах професійного спорту.	4	2
	Разом	22	10

Змістовний модуль 1. Системи змагань у різних видах професійного та комерціалізованого спорту.

Тема 1. Економічна ефективність систем змагань.

Чинники економічної ефективності систем змагань у професійному спорті. Основні компоненти змагальної діяльності у командних ігрових видах професійного спорту, що сприяють зростанню зацікавленості глядачів до відвідування змагань. Основні компоненти змагальної діяльності в індивідуальних та індивідуально-командних видах професійного спорту, що сприяють зростанню зацікавленості глядачів до відвідування змагань.

Надання спортсменам та спортивним командам пільгових умов у змагальній діяльності, як чинник, що сприяє зростанню конкуренції на різних етапах змагань. Надання глядачам додаткових послуг до початку й під час змагання та по його закінченні, як чинник економічної ефективності системи змагань.

Тема 2. Системи змагань у найбільш популярних та економічно ефективних професійних лігах з командних ігрових видів спорту Північної Америки.

Система змагань в NBA. Система змагань в NHL. Система змагань в MLB. Система змагань в NFL. Система змагань в MLS.

Тема 3. Системи змагань у командних ігрових видах професійного спорту на світовому, європейському та національних рівнях.

Системи змагань з баскетболу на світовому (FIBA), європейському та національному рівнях. Спільні та відмінні компоненти системи змагань з баскетболу на світовому (FIBA), європейському й національних рівнях та системи змагань NBA. Системи змагань з волейболу на світовому (FIVB), європейському (CEV) та національному рівнях. Системи змагань з гандболу на світовому (IHF), європейському та національному рівнях. Системи змагань з футболу на світовому (FIFA), європейському (UEFA) та національному рівнях. Системи змагань з хокею на світовому (IIHF), європейському та національному рівнях. Спільні та відмінні риси Європейських змагань у командних видах професійного (комерціалізованого) спорту.

Аналітична робота на тему: «Порівняльний аналіз систем змагань в елітних лігах північноамериканського та європейського спорту».

Алгоритм виконання:

1. Проаналізувати спільні та відмінні риси систем змагань елітних ліг командних ігрових видів професійного спорту Північної Америки.
2. Проаналізувати спільні та відмінні риси систем змагань у командних ігрових видах професійного спорту в Європі (світі).
3. Виявити спільні та відмінні риси північно-американського та Європейського професійного спорту в його командних ігрових видах.
4. Проаналізувати економічну ефективність систем змагань цих ліг.
5. Зробити висновки.

Тема 4. Системи змагань в індивідуальних та індивідуально-командних видах професійного і комерціалізованого спорту.

Різновиди професійних автоперегонів та особливості їх проведення. Система змагань «Формула – 1». Рейтингування пілотів та команд. Системи змагань комерційних змагань з біатлону на світовому, європейському та національному рівнях. Системи змагань провідних світових версій професійного боксу (WBC, IBF, WBA, WBO). Система змагань у шосейних

велоперегонах. Системи комерційних змагань з легкої атлетики : «World Athletics Continental Tour Gold», «Діамантова ліга». Системи комерційних змагань з лижних перегонів на світовому (FIS), європейському та національному рівнях. Система комерційних змагань Міжнародної федерації тенісу (ITF), Асоціації тенісистів професіоналів (АТР) та Міжнародної (жіночої) тенісної асоціації (WTA). Система нарахування рейтингових очок в АТР та WTA. Спільні та відмінні риси системи змагань в індивідуальних та індивідуально-командних видах професійного (комерціалізованого) спорту.

Змістовий модуль 2. Системи відбору спортсменів до елітних професійних клубів та ліг.

Тема 5. Відбір новачків до елітних ліг північноамериканського професійного спорту.

Поняття «новачок» у північноамериканському професійному спорті. Система «драфт», як основа відбору новачків в ігрових командних видах професійного спорту. Сутність системи драфт і її вплив на підвищення конкурентоспроможності команд та на економічну ефективність діяльності професійних клубів і ліг. Сутність драфт-лотереї, драфту розширення і драфту відмов та їх вплив на економічну ефективність діяльності професійних клубів і ліг.

Тема 6. Організаційно-методичні аспекти процедури відбору гравців у командних видах елітних ліг північноамериканського професійного спорту.

Провідні критерії відбору спортсменів до NBA. Провідні критерії відбору спортсменів до MLB. Провідні критерії відбору спортсменів до NHL. Провідні критерії відбору спортсменів до NFL.

Творча робота (презентація) на тему: «Система змагань професійної ліги» (вид спорту обирається довільно)

Мета: розробити систему змагань професійної ліги (вид спорту обирається довільно). Дати обґрунтування економічної ефективності запропонованої системи змагань.

Алгоритм виконання творчої роботи:

1. Визначити вид спорту, з якого будуть проводитись змагання.
2. Проаналізувати правила змагань та вимоги до проведення змагань у обраному виді спорту.
3. Визначити кількість команд, учасників та тривалість проведення змагань.
4. Описати систему змагань.
5. Обґрунтувати економічну ефективність запропонованої системи змагань.

Тема 7. Організаційно-методичні аспекти процедури відбору гравців у командних видах професійного спорту в Європі.

Побудова систем відбору гравців у командних ігрових видах Європейського професійного спорту: баскетбол, волейбол, гандбол, футбол, хокей. Спільні та відмінні риси систем відбору.

Тема 8. Організаційно-методичні аспекти відбору спортсменів в індивідуальних та індивідуально-командних видах професійного спорту.

Система відбору пілотів до автоперегонів «Формула – 1». Професійно значущі показники відбору до професійного боксу (фізичної, технічної, тактичної і психічної підготовленості; вік, стаж занять; темпи зростання спортивної майстерності у олімпійському боксі). Критерії відбору спортсменів до участі у комерційних змаганнях. Критерії відбору велосипедистів до участі у багатоденних шосейних перегонах. Комплектування конкурентно-спроможних команд велосипедистів-шосейників до участі у багатоденних велоперегонах. Критерії відбору спортсменів до участі у комерційних змаганнях і гірськолижному спорті. Критерії відбору біатлоністів до участі у комерційних змаганнях. Критерії відбору легкоатлетів до участі у комерційних турнірах: «Діамантова ліга», «World Athletics Continental Tour Gold». Критерії відбору лижників до участі у комерційних змаганнях. Організаційна структура системи відбору тенісистів. Провідні критерії відбору в тенісі.

Аналітична робота на тему: «Порівняльних аналізів системи відбору спортсменів у професійних видах спорту».

Алгоритм її виконання:

1. Обрати кілька (3-5) видів професійного спорту та обґрунтувати свій вибір.
2. Проаналізувати системи відбору спортсменів до професійних клубів (команд).
3. Виявити спільні та відмінні підходи до проведення процедури відбору.
4. Узагальнити досвід організації відбору спортсменів до різних ліг (клубів) чи до участі у відповідних комерційних турнірах (змаганнях).
5. Зробити висновки.

Змістовий модуль 3. Системи підготовки професійних спортсменів.

Тема 9. Системи підготовки гравців у командних ігрових видах професійного спорту.

Організаційні та матеріально-технічні засади підготовки баскетболістів у США та країнах Європи. Характерні особливості тренувального процесу в командах NBA. Спільні та відмінні риси систем підготовки хокеїстів у Канаді США та провідних „хокейних” країнах Європи (Фінляндії, Швеції та Чехії). Основи методики підготовки хокеїстів у командах NHL.

Організаційно-методичні основи системи підготовки професійних футболістів у європейських країнах. Характерні засади підготовки елітних футбольних команд.

Тема 10. Системи підготовки спортсменів в індивідуальних та індивідуально-командних видах професійного спорту.

Специфіка підготовки професійних боксерів. Побудова етапу безпосередньої підготовки до поєдинку у професійному боксі. Загальні підходи до побудови підготовки велосипедистів-шосейників. Поєднання універсалізму з вузькою спеціалізацією при підготовці команди до багатоденних шосейних велоперегонів. Аналіз системи підготовки професійних тенісистів в Європейських країнах. Підготовка професійних тенісистів у США. Основи методики підготовки професійних тенісистів у провідних тенісних академіях світу.

Аналітична робота на тему: «Порівняльний аналіз систем підготовки елітних спортсменів у командних, індивідуальних та індивідуальнокомандних видах професійного спорту».

1. Обрати популярні та економічно ефективні ліги (клуби, команди, спортсмени).
2. Проаналізувати системи підготовки (команд, спортсменів).
3. Виявити спільні та відмінні риси їх підготовки.
4. Узагальнити отриману інформацію.
5. Зробити висновки.

Рекомендована література

Основна:

1. Білик О, Хіменес Х. (2020). Особливості проведення змагань в кільцевих автоперегонах (на прикладі «Формула-1» та «NASCAR»). Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2020;4:7–12. DOI: 10.32652/tmfvs.2020.4.7–12.

2. Линець М. М. Системи змагань у професійному спорті : лекція №7 для студентів V курсу з д-ни «Професійний спорт». Л. : ЛДУФК. 2006. 35 с.

3. Линець М. М. Системи відбору новачків у професіональному спорті: лекція №8 для студентів V курсу з д-ни «Професійний спорт». Л. : ЛДУФК. 2006. 21 с.

4. Линець М. М. Системи підготовки професійних спортсменів: лекція №9 для студентів V курсу з д-ни «Професійний спорт» / М. М. Линець. – Л. : ЛДУФК. 2006. 31 с.

5. Приступа Є, Бріскін Ю, Хіменес Х, Пітин М. Сучасна система змагань національної футбольної ліги в умовах сталого розвитку. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2021;4:14–8. DOI: 10.32652/tmfvs.2021.4.14–18.

6. Хіменес Х, Білик О. Ефективність систем змагань у професійних авто перегонах США (на прикладі «NASCAR» та «IndyCar»). Український журнал медицини, біології та спорту. 2018;7(16):303–8. DOI: 10.26693/jmbs03.07.303.

7. Хіменес Х, Бріскін Ю, Пітин М, Маланюк Л. Формування компонентів системи змагань у професійному тенісі до початку «Ери відкритого тенісу». Спортивна наука та здоров'я людини. 2023;1(9):147–63. DOI:10.28925/2664-2069.2023.111.

8. Хіменес Х, Еделев О, Пітин М, Васильків М, Лобасюк В, Надич В. Становлення та розвиток змагань з професійного футболу (на прикладі Ліги Європи UEFA). В: Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. Зб. наук. пр. Кам'янець-Подільський; 2024;29(1), с. 36–43. DOI: 10.32626/2309-8082.2024-29(1).36-43.

9. Хіменес ХР, Бріскін ЮА, Слімаковський ОВ, Балущка ЛМ, Флуд ОВ. Еволюція чемпіонату професійної асоціації гольфу та його розвиток в умовах сучасності. Український журнал медицини, біології та спорту. 2022;7;5(39):342–7. DOI: 10.26693/jmbs07.05.342.

10. Хіменес ХР, Дмитренко АВ, Пітин МП. Особливості сучасних систем змагань у баскетболі (на прикладі NBA та професійних турнірів під егідою FIBA). Спортивні ігри. 2020;1(15):85–94. DOI: 10.15391/si.2020-1.08.

11. Хіменес Х, Бріскін Ю, Пітин М, Еделев О, Ковальчук Л. Становлення та розвиток змагань з баскетболу в Італії. Osvita, innovatika, praktika; 2024; 12(5):92–8. DOI: 10.31110/2616-650X-vol12i5-014.

12. Хіменес ХР, Бріскін ЮА, Пітин МП, Човган РЯ, Еделев ОС. Становлення змагань у професійному футболі (на прикладі Суперкубку, Ліги конференцій UEFA та Клубного чемпіонату світу). Фізичне виховання та спорт. 2024;(1):324–31. DOI: 10.26661/2663-5925-2024-1-44.

13. Хіменес ХР, Харченко-Баранецька ЛЛ, Еделев ОС. Організаційна ефективність сучасних систем змагань в ігрових видах професійних спорту. В: Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2021;8(139), с. 117–23. DOI: 10.31392/NPU-nc.series15.2021.8(139).21.

14. Khimenes KR, Briskin YA, Pityn MP, Neroda NV, Zadorozhna OR. Historical context and modern interpretation of the factors of the professional sports development in North America and Europe. Slobozhanskyi herald of science and sport. 2024;28(1):14–22. DOI: 10.15391/snsv.2024-1.002.

15. Khimenes KR., Pityn MP., Pasichnyk VM. Models of professional golf competitions at various stages of its development. Rehabilitation & Recreation. 2024;18(1):156–67. DOI: 10.32782/2522-1795.2024.18.17.

Допоміжна:

1. Борисова О. В. Особливості міжнародної системи жіночого професіонального тенісу. Теорія і методика фіз. виховання. 2001. №1. С. 67-70.
2. Борисова О. В. Науково-теоретичні та методичні основи формування і розвитку професійного тенісу. Теорія і методика фіз. виховання. 2010. №3. С. 17–21.
3. Борисова О. В. Сучасний теніс: стан та особливості організації підготовки професійних спортсменів у провідних країнах світу / Ольга Борисова // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2010. - №3. – С. 35-37.
4. Бріскін Ю. А., Линець М. М. Соціально-економічні аспекти гонок „Формула-1”. Актуальні проблеми організації фізичного виховання студентської та учнівської молоді Львівщини: зб. наук. пр. Львів, 2003. С. 24–28.
5. Бріскін Ю. Пітин М., Нерода Н., Ваулін О. Характеристика комерційних змагань у фехтуванні. Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2014. Вип. 18, т. 1. С. 356–361.
6. Сухов В. І., Линець М. М. Стан проблеми відбору баскетболістів до команд провідних професійних ліг. Матеріали I Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної Інтернет-конференції (20-21 грудня 2016 р.) «Баскетбол: історія, сучасність і перспективи» (з нагоди святкування 125-річчя існування баскетболу в світі. Дніпро, ДДІФКіС, 2016. С.176-178.
7. Сухов В., Линець М. Особливості організації відбору баскетболістів до студентських команд США [Електронний ресурс]. Спортивна наука України. 2017. № 5(81). С. 41–45. Режим доступу: <http://sportsscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/647/625>
8. Хіменес К, Пітин М, Еделев О, Шекель В. Відкритий чемпіонат США з гольфу: історія та сучасність. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я в сучасному суспільстві. 2022;3(59):9–14. DOI: 10.29038/2220-7481-2022-03-09-14.
9. Хіменес Х, Бріскін Ю, Еделев О, Лешак О, Балушка Л. Історичні та сучасні особливості розвитку тенісних турнірів в «Еру відкритого тенісу». Physical Culture and Sport: Scientific Perspective. 2023;3:151–64. DOI: 10.31891/pcs.2023.3.20.
10. Хіменес Х, Бріскін Ю, Синиця А, Маланюк Л, Гнатчук Я. Еволюція моделей змагань у європейському професійному футболі. Physical Culture and Sport: Scientific Perspective. 2024;2(1):38–46. DOI: 10.31891/pcs.2024.1.47.
11. Хіменес Х, Гнатчук Я, Ungurean В. Досвід діяльності північноамериканських професійних ліг на міжнародній спортивній арені. Спортивні ігри. 2021;2(20):112–20. DOI: 10.15391/si.2021-2.11.

12. Хіменес Х, Пітин М, Бріскін Ю, Еделєв О, Флуд О. Система змагань у професійному тенісі: еволюція та сучасність. Спортивна наука та здоров'я людини. 2023;2(10):167–81. DOI: 10.28925/2664-2069.2023.213.

13. Хіменес Х, Тітова Г, Бобошко В. Економічні особливості співпраці провідних світових організацій професійного спорту та засобів масової інформації. В: Фізична культура, спорт та здоров'я нації. Зб. наук. пр. Вінниця; 2019;7(26), с. 291–4. Доступно на: <http://surl.li/ukxsc>

14. ATP World Tour – Understan – ding the Tour: [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.atpwordtour.Com/News/Tennis/2011.aspx>.

15. Australian Open: [Електронний ресурс]. Режим доступу до журналу: <http://www.australianopen.com/News/2011>

16. Hohm Jindrich Srovnani system pripravy v nekterych tenisove vyspelych statech. Trener. 1988. №8. S.382–385.

17. Korcek F. Ako pracuju profesionali Inter Milano. Trener. 1990. №5. S.260–262.

18. Pohlad na profesionalny sport v USA. Trener. 1990. №11. S. 627–630.

19. Roland Garros: [Електронний ресурс]. Режим доступу до журналу: <http://www.rolandgarros.com/News/2011>

20. Sony Ericsson WTA Tour Story: [Електронний ресурс]. Режим доступу до журналу: <http://www.sonyericssonwtatour.Com/page/News/2011>

21. US Open: [Електронний ресурс]. Режим доступу до журналу: <http://www.usopen.org>.

22. Wimbledon: [Електронний ресурс]. Режим доступу до журналу: <http://www.wimbledon.org>.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Відкритий чемпіонат Австралії з тенісу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ausopen.com/>
2. Відкритий чемпіонат США з тенісу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.usopen.org/>
3. Відкритий чемпіонат Франції з тенісу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.rolandgarros.com/>
4. Вімблдонський турнір [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.wimbledon.com>
5. Головна Ліга бейсболу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.mlb.com/>
6. Головна ліга соккеру <https://www.mlssoccer.com/>
7. Жіноча Асоціація тенісу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.wtatennis.com/>
8. Міжнародна боксерська федерація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ibf-usba-boxing.com/>
9. Міжнародний союз біатлоністів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.biathlonworld.com/>
10. Міжнародна Федерація футболу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.fifa.com/>

11. Національна баскетбольна асоціація [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.nba.com/>
12. Національна хокейна ліга [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.nhl.com/>
13. Національна футбольна ліга [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.nfl.com/>
14. Світова легка атлетика [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://worldathletics.org/>
15. Світовий тур Асоціації тенісистів-професіоналів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.atptour.com/>